

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarsom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVININE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasa: cela stran 800 Din., pol . . . i tak niže.

N. Majstrova ul. 3.

G. Milač Simon prof.

oglasilov . . . više vsaka reč 1 D. . . i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Krščanska politika.

V dobi volitev smo. Koga naj volimo? Pove nam krščanska politika.

Boža reč nam glasi: „dajte casari, ka je casarovoga i Bogi, ka je božega“. Potem še: „vse kajkoli delate, Bogi na čast delajte“. V teh rečah je jedro krščanske politike. Politika ne sme kršiti pravice Boga, niti pravice od Boga postavljene oblasti, gda se ta ravna po zakonaj, ki ne nasprotujejo božim zakonom. Politika, ki ne dela Bogi na čast, je ne krščanska, nego poganska. Če vse to obrnemo na volitve, se krščanska politika etak glasi: Bog prepovedava hūdo, krivico, greh, zapovedava pa dobro. Zato ne smemo podpirati pri volitvah greha, moramo pa podpirati dobro, jakost.

Kandidat, to je tisti, ki kak pravimo „gor stopi“, more dati zagotovila, da se ž njegovim parlamentarnim delovanjem greh ne bo podpirao i dobro ne rūšilo, nego de se krivica i pravica podpirala. Takša zagotovila pa da samo tisti kandidat, ki je 1) pravičen, 2) smilen i 3) ki Bogi da, ka je božega, to je ki spunjava njegove zapovedi. Pravičen poslanec bo samo takše zakone podpirao i samo za takše glasao, ki narodi dajo versko i državlansko sloboščino, ki ne delajo razlike med bogatci i siromaki, med ednov i drugov pokrajinov, med ednim i drugim jezikom, med ednov i drugov verov v državi, nego ednako merijo vsem obleko pravice po meri, štero je Kristuš določo v svojih zakonaj.

Smileni poslanec bo meo odprto srce do siromakov i pomagao tem ne samo od svoje plače, — ar z te dosta ne more, — nego z zagovorom, kda ne bo gledao ne na desno, ne na levo, nego na velike potrebe siromakov i njim odpirao srce oblasti, da se ta pobriga za njihove nevole. To je največja podpora za siromake.

Poslanec, ki spunjava svoje verske dužnosti, je vezalje med svojimi volilci i med Bogom, Očom vseh nas, od koga je vse dobro i ves blagoslov, ki ga svet potrebuje.

Kandidata, ki ma v sebi to trojo lastnost, *smo po vesti dužni voliti* i njemi dati prednost pred vsemi ostalimi, ki te troje vrline nemajo, ali ne v takšoj meri, kak on. Stranke tū nemajo nikaj za gučati. Stranke so samo okvir, rem, so samo olūp, so samo stuček, kocen. Podoba, jedro, zrnje, to so ljudje. Če so tej slabi kristjani, v najlepše glasečoj katoličanski stranki nikaj ne pomenijo, so njej samo na škodo, na sramoto i nikdar ne na čast. I nasprotno, če stranka ravno ne nosi kakšega verskoga naslova, kak „krščanska“, „katoličanska“ itd., lejko ma v sebi najlepše duše, ki zaistino dajo pravičnosti, smilenosti i praktičnomi verskomi življenji zagotovilo, da če se zvolijo za poslance, bodo vodili krščansko, to je božim zakonom podvrženo politiko. Samo obsebi se razmi, da nieneden pravi krščenik ne stopi v stranko i jo ne podpira, ki bi mela v svojem programi očivesno borbo proti Kristušovoj veri i te jakostnim predpisom.

Stranka, v štero spada vsaki krščenik i veže vsakoga, je njegova dušna vest. Ta njemi pove, ka ne sme podpirati greha, krivice i ka mora podpirati jakost, dobro. Ta ga veže, da gleda v kandidataj pravičnost, smilenost i verno spunjavanje verskih dužnosti. Če to troje najde v njem, mora glasati na njega, če pa teh zagotovil ne, nego nasprotno obstoja bojazen, da bo kandidat delao proti blaženstvi naroda, države, za svoj hasek, Bogi v razžalenje, naj rajši pri

peči sedi, ali na trati leži, kak bi glasao na njega. — Paziti pa moramo tūdi na to, da se pred volitvami vnoči kažejo za pravične, smilene, pobožne. Na to ne gledajte, nego na celo življenje kandidata. Če je prle dro siromake, zdaj njemi pa peneze davle, prle iskao samo mastne dobičke za sebe, zdaj pa kriči po pravici za vsakoga, prle cerkve leta duga ne vido odnotra, zdaj se pa poklanja pred cerkevov i obiskavle farofe, ne zavūpajte njemi. Ne poslušajte obetanj, štera nikaj ne koštajo, dajaja gledajte, če se ta ravna po Kristušovom zgledi. V šterom kandidati takša najdete, tisti naj bo vaš poslanec.

Ka piše nemški pūšpek.

„V Nemčiji se godijo že nekaj tjednov zaistino zvūnredne reči. Državna politična policija kak tūdi sodnijska policija sta zvršili preiskave po vnočih samostanaj v državi. Očevje provinciali i predstojniki različnih redov pa kongregacij so bili aretirani. Zaprli so tūdi več redovnikov i celo nekaj redovnic. V nekom dominikanskom samostani je 12 policajov celiva dva dneva preobračalo ves samostan, odnosno vse celice i prostore, kak tūdi samostanski arhiv (gde se pisma shranjūjejo Vr.) i je odneslo zasebna pisma patrov. Provincial toga reda je zdaj na sloboščini, a odnesli so njemi vsa pisma. Redovniki so mogli policiji zročiti vse svoje spise, celo ešče rokopise svojih predg. Ne ve se, ka iščejo državne kotrige v samostanaj. Bojim se, da se začinja za samostane v Nemčiji jako hūda doba. Postavlja se celo pitanje, ali bodo samostani mogli sploh ešče delati. Katoličanski krogi so v tom pogledi jako čarnogledi“. — Iz toga žalostnoga pisma se vidi, kama pela pretirano narodnjaštvo (nacionalizem). Sv. Oča nameravajo v posebnoj okrožnici nastopiti proti krivicam, štere dela državna oblast v Nemčiji kat. Cerkvi.

Vzgojiteo Njeg. Vel. krala Petra II.

Z odlokom kral. nameštstva je imenūvani za odgojitela Njeg. Vel. krala Petra II. senator Živanovič Jeremija, ki de meo skrb nad šolanjom ino odgojov Njeg. Vel. krala. — Odgojiteo je profesor i urednik, ki je zvršo svoje včenje v Zaječari, Beči i Leipci. Povsod so ga spoznali za dobroga odgojitela. Bog naj ga vodi pri tom za državo najvažnejšem deli. Molitve podanikov so tū jako na mesti i preprotrebne.

Komunistične vzgoje, sad v Rusiji.

Komunistični listi v Rusiji se pritožavajo, da šolarje ne držijo nikšega reda, razbijajo klopi, okna, na čistočo ne pazijo i zmed 100 šoloobvezne dece jih komaj pride 30 v šolo. Nikaj so ne bolši vučitelje. — Priznavajo stem zaslepleni brezbožniki, ka deca ne more nači delati. Deca, šteroj se v srce mora vcepiti, ka nega Boga, nemre biti dobra. Da če nega Boga, koga de se pa te bojala? Deca je natelko pokvarjena, ka so v nekoj vesi kmetje sami bujli ednoga 15 letnoga frkolina zato, ka je proti kmetiskomi stani ovadbe pošilao v komunistični list. — Žalostno je takše djanje, a šče žalostnejše je, gda se zavrze Bog i njegovna neskončna dobrotla. Brez Njega nemate življenja, brez Njega je vsa vaša sreča pogūblena. Zato vse i povsedik samo — za Boga!

Spravišče zastopnikov lendavskih občin.

Sestava sreskoga volilnoga odbora, šteromi je predsednik g. Bačič lendavski župan. — Minister Pucelj navzoči. — Vsi za g. dr. Klara.

Kak smo že poročali v 12. številki naših Novin, se je vršilo spravišče vseh občin lendavskoga sresa, na šterom je bio navzoči tūdi g. minister Pucelj. Na spravišči je bio sestavljeni sreski volilni odbor od dva kandidata. Spravišče je bilo jako genljivo, ar so skoro vsi bili za g. dr. Klara. Denok, da se ne bi pokazali vozkosrčne i ednostranske, so mirno sprijali tūdi nekaj Hajdinjakovih zastopnikov. Majo jih 5, pa itak vsakši zna, koga de volo. To je dobro vido tūdi Hajdinjak, šteri je jako nekam potrži sedo, gda je vido, da njegovi lepi dnevi nazaj za večnost v Odrance pelajo, ar njemi je ljudstvo hrbet obrnolno. Ne se je mogoče zdržati do konca shoda. Prle stano i odišeo. Potrlo ga je vendar tūdi to, da je odstopo njegov namestnik Benkovič iz Dobrovnika i to na shodi pred vsemi navzočimi. Gda se je najpre došlo do ločalo namestnike i se je za Hajdinjakovoga namestnika imenūvao Benkovič poštar, je stano eden moški, šteroga je Benkovič pooblasto i pred vsemi povedao, da Benkovič ne sprejme namestništvo i da celo stopa iz dozda vsemogočne stranke JNS.

Širitelom i širitelicam.

Širitelska čast je čast zavūpanja. Vse, ka se te častiti če, je zavūpno i se ne sme nikomi odkriti, zvūn samo uredniki Novin. Nikdar nikomi ne sme šriteo ovaditi, keliko naročnikov ma, štokoli ga pita. Povejte vsakomi, ki po tom zvedava, naj pita uredništvo i tū dobi pojasnilo, če ga vodi dober namen. I vse, ka vam zavūpno sporoči vredništvo, tūdi je samo za vas, ne pa ka bi se na klin vesilo. I štokoli kaj zvedava od vas, to včasi javite na vredništvo, da bo znalo to svoje stališče zavzeti, vi sami pa ne davajte nikših izjav. Če se pojavijo kde agitacije proti Novinam, včasi javite što i kak agitira proti njim, pa spoj vsako sovražno stopnjo proti krščanskomi listi. Potrebno poštnino si od nabrane naročnine odračunajte.

Vredništvo Novin.

Ka delajo narodni socialisti v luteranskih cerkvaj v Nemčiji.

Nemška vlada posebno preganja luteransko vero, štero šče ztrebiti i mesto nje vpelati staro nemško pogansko. Protestanti se borijo proti toj nakani i so njihovi pūšpecje razposlali okrožnice, štere bi se preštele po cerkvaj i bi se luteranski verniki opominali, naj ne pristopijo k poganskoj veri. Vlada je to okrožnico zaplenila, a vendar se je v vnočih cerkvaj prešela. Na to je bilo 700 fararov zapreth.

V Pössnecki so narodni socialisti meli mladinsko proslavo i gde? V luteransko cerkev so se spravili. Vse, ka je verskoga bilo v cerkvi, so vōvrgli i mesto Kristušovoga kepa so Hitlerove klūkaste križe razobesili. Spevali so pa v cerkvi politične pesmi. Križno pot so tak opravljali, da so od Hitlera gučali i ga 14 krat dičili.

Govor so z etimi rečmi dokončali: „Što ne verje v Hitlera, ne verje v Boga i što Hitleri ne veren, je Kajni brezbožnik“.

Večkrat etakši konec majo hitlerovski govori: Hitler včeraj, dnes i vekomaj. S tem se norčarijo z reči boži, štere se od Kristuša tak glasijo.

Gda je lačnim krūh delio Reimpel v Münstri, ga je z etimi rečmi: Hitler je vzeo krūh, ga je blagoslovo, razlomo i dao vršilcom stranke, da

Da je Hajdinjak ne spregovoril edne reči, je meo bar svojega „fiškališa“, šteri je mesto njega gučao. To je bio vsem dobro poznani Izidor Horvat, lendavski vučiteo. Ali tūdi on ne mogo rešiti Hajdinjaka s svojoj prirojenov „zgovornostjov“. To pa zato, ar je pač vido, da je skoro osamlen. Tretji kandidat g. Seči pa niti „fiškališa“ ne meo, niti se sam ne oglaso.

Tak je vsakši navzoči meo vtis, da je celi srez, kak eden, za g. dr. Klara. G. dr. Klar je pozdravo g. ministra kak redkoga gosta i njemi priporočo našo krajino, da iz Beograda ne samo zdaj pred volitvami, nego po njih tūdi večkrat poškopijo zo živlajo čov rosov našo krajino. Dozda je se — celo zadnja leta — to malokda zgodilo, vūpamo, da bo odzda kaj več pomoči. G. minister se je zahvalo za lepe reči dr. Klara i oblūbo, da bodo skrbeli za nas, da ne bomo med zadnjimi. — Lūdstvo si je samo postavilo dobroga krščanskoga moža, dr. Klara za kandidata, ar je 300 naših najboljih možov bilo na sestanki. Nišče ne more gučati i pisati, da se v Lendavi ljudem ne dala možnost, da postavi svoje kandidate.

ga razdelijo med siromake. S temi rečmi se je norca napravo z Kristušovih reči pri zadnoj večerji i na gori, kda je po čūdnoj poti nasito jezere.

Pa mislite, ka se nemški hitlerizem kaj loči od ruskoga boljševizma. Oba napadata Boga i na oba čaka grozna sodba.

Razgled po katoličanskem sveti.

Kardinal Pacelli — karmelengo. Na tajnom konsistoriji so 1. aprila sv. Oča imenūvali državnoga tajnika kardinala Pacelija za karmelenga sv. katoličanske cerkve. Oblast karmelenga je največja, štero more izvršavati živeči kardinal, zato, ka njemi pripada naloga, ka vodi katoličansko cerkev od smrti sv. Oče do izvolitve novoga pape.

Vatikanke oblasti so zgrabile ednoga mladenca iz Mehike, pri šterom so najšle ostro bodalo. Te mladenec je šteo priti k sv. oči v avdijenco, da bi jih vmoro. Sklepajo, ka je atentat v zvezi s svajov med Mehikov i katoličanskov cerkevov. Kak Bog čuva svojega namestnika.

Junaški frančiškan. Nedavno je začnola goret i Bostoni blūzi Newyorka Marijina cerkev i je tūdi zgorela. V društvenoj dvorani, štera je bila k cerkvi zozidana, je bilo 24 dece. Eden frančiškan se je friško podao k glavnomi hodniki, da bi deco rešo. Pa hodnik je že ves goro. Deco je nato rešo po stranskom hodniki. Med tem pa je začno goret tūdi stranski hodnik, menkala je pa društvena blagajničarka. Pater si je izposodo plinsko masko i skoz ogen rešo njo, nato je vdoro v cerkev i srečno rešo Najsvetejše i cerkvene posode.

Ka povete na eto?

Dogodilo se je v ednoj šoli, ka je g. plebanoš ednomi sirmaškomi deteti posodo katekizmuš, ar si ga je dete nej moglo kūpiti.

Kda vučiteo v pamet vzeme, ka dete ma novi katekizmuš, ga vōpotegne od stolice i ga fest na klesti i pravi: Tak za katekizmuš maš peneze, za zvezke i za . . . pa ne? Ne to maš! Puf, puf . . .

Priporočamo to zadevo merodajnoj oblasti. Ali je to pravično, ali vzgojno, ali barbarsko, ali šatansko? . . .

NEDELA.

V posti peta ali tiha.

Vaš oča Abraham se je močno veselo, da bo vido moj den; vido ga je i se zradüvao. V. Iztrgaj me, Gospod hüdobnomi človeki. O. Krivičnoga človeka me reši. M o l i m o. Prosimo te, vsemogočni Bog, zgledni se milostno na svojo družino; naj jo tvoja dobrota vlada po teli i tvoja obramba očuva po düši. Po Gospodi našem . . . O. Amen.

Evang. sv. Jánoša vu VIII. táli.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš vnožini židovskoj: Što z vás pokára mené zavolo greha: či pravico pravim vam, zakaj ne verjete meni? ki je z Bogá, reči Bože poslušá, zato vi ne poslušáte, ar ste nej z Bogá. Odgovorili so zato židovje i pravili sonjemi: jeli dobro ne velimo mi, ka si Samaritanuš ti i vragá máš? odgovoro je Jezuš: Jas vragá nemam; nego poštüjem Očo mojega i vi ste ošpotali mené. Jas pa ne iščem dike moje: jeste, ki jo išče i sodi. Zaistino, zaistino velim vam: či što reč mojo zdrži, smrti ne bude vido na veke. Pravili so zato židovje: zdaj smo spoznali, ka vragá máš. Abraham je mro i prorocke; i ti praviš: či što reč mojo obdrži, ne košta smrti na veke. Jeli si ti vekši od Oče našega Abrahama, ki je mro? i prorocke so spomrli. Koga tebe samoga činíš? Odgovoro je Jezuš: či jas dičim samoga mene, diča moja je nikaj: je Oča moj, ki mene diči, šteroga vi pravite, ka je vaš Bog i ne ste ga poznali: jas pa znam njega; i či bom pravo, ka ga neznam, bodem prisposoben k vam lažec. Ali znam ga, i reč njegovo državam. Abraham oča vaš se je veselio, da bi vido den moj: vido ga je i radüvao se je. Pravili so zato židovje njemi: Petdeset let ešče nemaš i Abrahama si vido? Velo je njim Jezuš: zaistino, zaistino velim vam, prve, liki je Abraham bio, jas sam. Popadnoli so zato kamenje, ka bi v njega lüčali; Jezuš se je pa skrio i vó je šo z cerkvi.

*

Berilo iz pisma svetoga apoštola Pavla Hebrejcom (9, 11—15). Bratje! Kristuš je prišeo kak velki dühovník pridóh dobrót skoz vekši i popolnejši šator, ki ne narejen z rokov, to je, ne je od toga sveta; tüdi ne s krvjov kozlov i jüncov, nego z lastnov krvjov ednok za vsikdar stopo v svetišče i pridobo večno odrešenje. Zakaj, če krv kozlov i jüncov, i potrošen jüniči pepeo ognüšene posvečüje na telovno čistost gledoč, kelko bole bo krv Kristušova, ki je po Svetom Dühi samoga sebe dao Bogi v nevtepeno daritev, očistila našo düšno vest od mrtvih del za službo živomi Bogi! I zavolo toga je srednik nove zaveze, da bi po smrti, ki jo je prestao za odrešenje od grehov v novoj zavezi, dobili, šteri so pozvani, oblübo večne dedšćine v Jezušu Kristušu, našem Gospodi.

*

Z denešnjov nedelov smo pa eden stopaj bliže k velkomi petki. Do zdaj smo sami sebe premišlivali. Od zdaj pa naj bi se zatopó vsakši ešče posebi v trpljenje našega Gospoda Jezušá. Tak velko je to, da si njegova zaročnica, sv. Cerkev zakrije obraz. Ne more ga gledati. Prebridko je trpljenje Odrešenikovo. Zato so se zakrila vsa križna dreva v violično pregrinjalo. Zvünešnje znamenje žalosti Matercerkve. Nam pa naj bi bar zdaj srce zatrepetalo, prebodjeno od Jezušovoga trpljenja. Dvoje nam pove njegovo trpljenje: kak neizmerna je njegova lübezen do nas, da se je püsto na križ pribiti i kak nekaj strašnoga mora biti smrti greh, ar je zavolo njega morao spiti te prebridki pehar. A mi? Ali nas Gospodova lübezen nikaj ne gene? Niti edne iskricice lübavi ne more vüžgati v našem srci? Ka bomo činili na konci življenja, gda de trbelo stopiti pred njega? — I kak moreš ešče zdaj gda greh včiniti, gda vidiš, da je Jezuš samo zavolo greha morao vmreti tak strašne smrti! Če ne bi bilo smrtinoga greha, On ne bi vmro. Greh ga je pribio na križ. I kelkokrat ga ti včiniš, ga znova pribijaš na križ. Strni se. Zakrij si obraz, premisli i skleni — nikdar več grešiti!

Te tjedem bom molo, trpo i delao vse: naj ljubljanski eucharistični kongres obilen sad obrodi.

Politični pregled.

Volitve v sküpšćino. Državni odbor je sestavo statistiko od števila volilcov za letošnje volitve. Po teh seznamih bo glasüvalo v svoj državi 3.829.374 volilcov. Leta 1931. je pa glasüvalo samo 3.483.345 volilcov, teda bo pri zdajšnjih volitvah 346.029 volilcov več. Pri nas v dravskoj banovini bo volilo 308.213 volilcov.

Najvekšo odšćodnino po povodni što je dobo? Pod tem naslovom poročajo časopisi, što je sprijao odšćodnino, peneze za poplavo, ki je l. 1926 napravila v celoj našoj državi pa tüdi pri nas v Slov. krajini dosta kvara. Te človek je bio nam že predobro poznani voditeo znane stranke JNS Nikola Uzunovič, velki bogataš, bio je večkrat ministrski predsednik i je predsednik JNS. L. 1926 je vpelao davek za poplavlence, šteroga je plačüvalo uradništvo i drugi duga leta. Kak se je te penez razdelo poplavlencem, pišejo „Beogradske narodne novine“ 9. marca t. l. pod naslovom „Milijon dinarov odšćodnino zavolo poplave zemle je sprijao Nikola Uzunovič“ sledeće: „L. 1926 je bio ministrski predsednik g. Nikola Uzunovič. Te so bile v našoj državi velike povodni ali poplave. Najvekše žrtve so bili uradniki. Njim se je leta i leta odtegiüvalo od plače 10% za fond, iz šteroga so ponesrećenci dobili prvo pomoć. Ali znate, što je prvi dobo pomoć iz toga fonda? Ali znate, kakšo pomoć i na kakši naslov? Če ne vete, si dobro prečtite! Prvo pomoć je sprijao Nikola Uzunovič, prvo pomoć — eden milijon dinarov — i to na naslov odšćodnino, ar so njemi bila poplavljena pola „okoli Niša, na vse štiri strani“. Ta pomoć njemi je bila včas izplaćana. Iz toga vidite, kak se je delalo v „Organizaciji“, to je pri stranki JNS. Tü so tüdi njene kotrige. Lüdje! Iz toga lahko razvidite, kak preveć važno je, koga te pa volili za poslanca, ali takšega človeka, šteri si bo samo žepe napunjavao z penezi, štere vi zaslüžite z vašimi žülnatimi rokami? Ali takšega, šteri podpisüje predlog za izgon jezuitov i šteri je kotriga stranke JNS? Nikdar! Volite zato človeka, šteri je poznani po svojoj pošćenosti, šteri bo gledao predvsem za naše siromaško lüdstvo. I te prilübleni človek je pri nas v lendavskom srezu g. dr. Klar Fran, v soboćkom pa g. Vesenják Ivan, oba nesebićniva i maloga človeka lübećiva gospoda.

Grćija. Kak smo poročali, je revolucija bila zadüšena i uporniki premagani. Voditeo punta Venizelos, je v pobegno v Italijo, drugi voditelj pa po većini v Bolgarijo i Türsko. Grćija šće po teh težkih dnevaj spremeniti ustavo i vüpa se, ka nastane ednok v državi mir.

Madjarska. Tüdi v Madjarskoj se bodo vršile volitve. Med posameznimi voditelji se vrši ostra borba, posebno med grofom Bethlenom, voditelom konservativcov i med predsednikom Gömböšom, voditelom mladoga narašćaja. Eden tao politikov žele, ka bi bila Madjarska na strani Avstrije i Italije, drugi pa žele sodelüvanje z Nemćijov. Zdjaj je odvisno vse samo od toga, kak volitve izpadnejo. Po volitvah se najmre spremeni tüdi zvünešnja politika.

Avstrija. Kak Nemćija tak tüdi Avstrija šće vpelati splošno vojaško dužnost. Avstrija se že dugši čas bori za svojo neodvisnost i zato je ne čüdno, če je prišla do takšega sklepa.

Čehoslovaška. Čüje se, ka se čehoslovaški parlament raspüsti i ka bodo razpisane nove volitve.

Francoska. V francoskoj vojski bi mogli zdaj slüžiti mladenci, rojeni v časi svetovne bojne. Ar pa je iz tistih časov mladencov premalo, zato je vlada vpelala dveletno vojaško slüžbo. Nemćija je pa zatogavolo vpelala splošno vojaško dužnost.

Italija. Časopisje je puno raznih vesti, ka se tiče Italije i Abesinije. Bojna je skoro neizbežna. Italija vozi če duže već vojakov v Afriko. Ar ma prebivalstva preveć, zemle pa premalo, zato žele dobiti za svoje lüdi već zemle. Ne diši njoj pa samo Abesinija, nego tüdi Rdeće morje, štero veže obe italijanskivi koloniji Eritrejo i So-

malijo. Italijo pa vleče tüdi Arabski polotok i to na obale, štere so ravno nasproti Eritreje. Če teda preglednemo vse te italijanske priprave, nam more biti jasna zvünešnja politika Italije v Evropi.

Mehika. V mehiških šolaj so namesto križa postavljeni napisi ka: „Nega svecov, nega ne vraga, ne pekla, doli s popi, živio socializem.“ Na učiteljskom spravišči pa je bio sprejeti predlog, naj se v šolaj obesijo napisi: „Narod, ne vóri v Boga, ar Boga nega!“ Iz toga vidimo, kak nizko je spadno i kak nizko spadne narod, šteri nešće spoznati Boga. Proti tomi početji so protestirali vnogi civilizirani narodi. Po vsem sveti se pa združüjejo mladi lüdje, da z molitvami i z žrtvami sprosijo od Boga slobošćino za meksikanski narod.

Španija. 29. marca je odstopila cela vlada. Ob 10 se je vršila seja vlade, na šteroj se je vršila razprava od pomilostitvi upornikov oktoberske vstaje. Ar se ministri ne so zedinili, je celoküpná vlada odstopila.

Angleško—ruska pogajanja. Angleški poslanik Eden se pogaja z ruskim Stalinom. Pri razgovorih sta prišla do zaklüčka, po šterom Rusija oblübla velke naküpe v Angliji, če bo „mela za to kredit. Anglija nadale šće razmiti i zasledüvati rusko politiko v Evropi, ravno tak bo tüdi Rusija zasledüvala angleško v Aziji. Vse so samo razgovori, ki, daj Bože, da pridejo do mira. Mira brez Boga pa nega.

Angleško—nemško pogajanja. Kak smo že poročali, so se zbrali v Berlinu, od angleške strani sir John Simon, lord Eden i veleposlanik Eric Phipps, od nemške strani pa Hitler, zvünešnji minister von Neurath i von Ribbentrop na razgovor, šteri je trpo dva dni. Razgovori so potekali v prijateljskoj obliki. Po razgovorih se je pokazala jasnost stališća obeh vlad. Ugotovili so, ka so cili obeh vlad, ohraniti mir med vsemi državami i ga okrepeti. — Kak poroča časopisje, se Nemćija nešće povrnóti nazaj v Zvezo narodov. Od pogajanj pišejo, ka je Nemćija, ka se tiče zapadnih držav, pripravljena dati vsa potrebna zagotovila, ka se politične meje ne spremeni. Nemćija tüdi šće podpirati podonavski pakt, pa samo pod pogojom, ka se v Avstriji vpela takša vlada, štera bi odgovarjala razpoloženji naroda. Pać pa Nemćija odklanja Rusijo. Zato tüdi šće zgraditi ravno tak močno brodovje, kak ga ma Rusija. V zvezi s pogajanj se je angleška vlada ne odločila, ka ne pristopi k nikšoj pogodbi, štera bi se sklepala z Rusijov. Kak Nemćija žele nazaj svoje stare kolonije, v šterih bi lahko na-

„Šolski stolci . . .“

I.

To je bilo v tistih starih časaj, kda so išče kotrige „šolskoga stolca“ volite učitele.

Dnes je na onkraj meje tista vés, v šteroj so razpisali mesto razrednoga učitelja. Šola je samo nikelko stopajov od železniške postaje; zveza proti Lendavi i Zalaegersegi je bila naravnost odlična; dece je bilo malo; šola je bila občinska; notaroša ne bilo v vési, fare tüdi ne . . . gde bi želo bolše mesto mladi človek? Zato sem se odločo, da sprobam svojo srećo i napišem tüdi sam prošnjo na slavni „šolski stolec“, šteromi je oblastno, ali z vüćenostjov ne jako založen predsedüvao Čardáš Miška báči.

Prle pa, kak bi napisao prošnjo, sem se odločo za obisk v vési, v šteroj je samevala kre blatne ceste šola, kraj mojega prišestnoga kulturnoga delovanja . . .

Poleg postaje je krćma, tam sem začno svoj obisk. Krćmar, okrogeo, vinskomi tagvi spodoben dedec, je gosto kiumao, kda je poslušao moje naraćilo: „Dve mehko kühani jajci i šalico vroćega mleka mi dajte!“ Na šörkom i mastnom remeni je za nikelko lükenj naprej postavio železno klüko, tak je napravio možak vekši prostor za svoj već kak okrogeo blek,

selila svoje lüdi, ravno tak tüdi Rusija šće dobiti kolonije v Indiji. Zato pa Anglija nemškoga odpora proti Rusiji ne podpira. Pogajanja pa so ešče ne dokonćana. Anglija se boji toti Rusije, a boji se tüdi Francije. I če de šla z Nemćijov, de mela proti sebi vojaško zvezano Rusijo i Francijo. Če z očmi vere gledamo vsa te pogajanja, pridemo do zaklüčka, ki nam ga da sv. Pismo: če Bog ne zida, mi se zobstom mućimo.

Kandidat na Jevtićovoj listi v soboćkom srezu.

Na listi ministrskoga predsednika Bogomila Jevtića so šteli celo štirje kandidirati v soboćkom srezu, kak na drugoj strani našega lista javimo. Do soglasja pa ne moglo priti. Zato so eden za drugim odstopili, samo Kühar Štefan, banski svetnik ne odstopo. Narod je najmre v takšoj nevoli, ka si išče pomoći i zato nešće meti za poslanca, ki bi rad bio poslanec. V to zmešnjavo je zdaj prisijala velika svetlost. **Prijavo se je za kandidata na Jevtićovoj listi g. Vesenják Ivan, bivši minister za agrarno reformo.** Vsem volilcom, katolićancem i evangelićancem po düšnoj vesti priporočamo, da voli g. Vesenjaka, ki je pravićen, smilen, veren človek i ma odpreto srce za siromake, ar je sam jako siromaškoga roda. V njega lejko z mirnim srcem zavüpamo v soboćkom srezu, kak v dr. Klara v lendavskom.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Martinje. Prosim, ka bi nam svetüvali v sledećoj zadevi? V našoj vesi so skoro sami dvovlastniki; ništerni majo gošćo, drugi travnike, ništerni pa celo njive na Vogrskom. Že prve nas je dosta koštalo, vsako leto pravice, zdaj so nam pa ešče carino navrgli na uvoz od svojega lastnoga pridelka. Moramo plaćüvati carino i to brez izjeme od vsega, od žita, od sena, od drv i stete, to je pa že krivica, ka se od lastnoga pridelka more plaćüvati carina. Pa te šće to, ka ništerni majo par minut na svoje posestvo, pa morejo na dve vóri daleć pehati po carinskoj cesti, pa to bi ešče šlo, samo da ne bi trbelo carine plaćüvati. To je že preveć za naše, že itak siromaško lüdstvo. Prosim, kam se naj obrnemo za pomoć, da bi se nam carina odpravila? — Jurij Kozar. — To je edna keleća rana i se mora zvraciti. Oblast je prva dužna to veliko rano pokazati v Ljubljani i Beogradu. Zato plaćüjemo oblast. Nadale bi dužni bili tü pomagati poslanci. Celi gorićki svet naj javi to veliko

potem se seo proti mene k stoli i čemerno zakrićao: „Žena, pokaži se že, če ešče ne dremleš!“ Nikelkokrat se je zadro moj poštüvanja vredni krćmar i samo te se je pokazala gospa, ponizna ženica; na mene je ravnotak zijala, kak pile mož, oča krćmar, odgovarjala pa je mož.

„Dve samo na pol skühani domaćivi kobasi i šalico vroćega čaja prineseš gospodi!“

„Z rumom, ali s slivovicov?“

„Slivovico njim vlej, dvojno porcijo!“

Ponizno sem se brano i ponavljao, ka moj žalodec ne prenese moćno prprane domaće kolbase, da žganice nikdar ne pijem, čaja pa ešče menje, ar mi je zabrano zdravnik, gospod Józsa v Lendavi. Pa vse vküper nikaj ne pomagalo. Krćmar je ostao pri svojem, krćmarica je moža bogala i jaz, tak mi je nasetovala zdrava pamet, če se nešćem zameriti že pri prvój hiži, sem tüdi morao bogati. Gospod krćmar je sam ne vem odkec spravio na stol svoj oster bićek, te vekši par klobas je zdigno iz tanjera; konec klobase je zastavo pod razkuštrane mustaće . . . Njegove moćne celüsti so grizle meso, oči so pa gosto sekale i se pasle po mojoj postavi, štero je vidno precenjävao, kak mašetar na senji telićko.

„Jejte!“ mi je pravo, kda je vido, ka se ne vüпам lotiti kolbase,

rano Jevtiči, min. predsedniki i povdarja, ka če se tu nede pomagalo, de državni ugled na meji dosta trpo. To se tiče tudi drugih dvovlastnikov v Slov. krajini.

Delo je iskalo v Soboti na borzi dela od 28. februara do 20. marca 231 moškov i 220 žensk.

Sobota. Na sestanki, šteri bi določo kandidate za volitve, je bio veliki nemir. Priglasili so se štirje kandidatje: Džuban vučiteo z Križavec, Vezer gostilničar i poštar z Martjanec, Kūhar, kmet, zdaj banski svetnik z Püconec, vsi trije evangeličanci i Hartner, veleposesnik, zdaj sobočki župan, ki je katoličanske vöre. Da li bo vlada vse sprejela, ali ne, ali koga bo sprejela, se ešče ne ve.

Na sirotišnico Deteta Marijike v Turnišči je darüvao: Doma Štefan iz Trnja 2 stojala za rože i 1 obešalnik za obleko, Dom sv. Frančiška v Črensovcih pa kolje za plot i vreče krumplov. Vimeni sirot Bog plačaj.

Šivalni i krpalni tečaj v Soboti pri sestraj, Križova 4. se odpre, gda se prijavi zadosta vučenk, ki so lejko ledične i oženjene. Tečaj je brezplačen.

Sv. Jürrij. Naš gornji kot se redko oglasi. To pa zato, ka dobroga nemamo, slaboga pa od sebe neščemo pisati. Gda se nam pa modrija ništarni ljudi že prevelka vidi, te jo ščemo tudi drugim povedati. Samo se zato preveč ne čüdivajte, gda te to šteli. Kaj takšega se samo pri Jürri lejko zgodi. Tam, gde vsakšega agenta s štrumflami i žajfov lepše gori primejo, kak svojega škofa, gda pride firmat njihovo deco. Na Jožefovo so se naši modrijaše vküp zbrali i zadnjo nedelo je prišla vküp cela fara, prej ka do si plebanoša postavali. Poštenti i čedni ljudje so se sezna tomi deli smejali i nemrejo razmiti, kak morejo ništarni tak slepi biti, ka v svojoj lastivnoj fari ščejo nemir delati. Samo ka smo zvedeli, ka lekar nikak v pismi kandidera za našo faro, pa piše, naj tak pušpeki pišejo, ka či nam toga ne date, te nam nikoga nej trbej. No, na toj seji v nedelo so si postavili kandidata za plebanoša i zdaj pobirajo podpise. Či nam prej toga ne dajo, kak mi ščemo, te bomo po barate šli. Mi smo cerkev zidali i mi smo patroni našoj cerkvi. Mi davlemo plebanoši dohodke, zato si ga sami postavimo. Gospod urednik, ka pravite na to? So že gde indri tudi ljudje postavili plebanoša? Tak se vidi, ka ma to prednost samo Sv. Jürrij. Pa ešče nekaj Vam moremo povedati. Na tom zborovanji so vsi kričali, ka se more z novim plebanošom pogodba napraviti. Ljudje njemi več nikaj ne dajo. Ma grünt, pa tam lejko pripova ka nüca. Či pa je s tem nej zadovoljen, naj k nam ne hodi. Vej do baratje z menšim zadovolni. Dozdaj

„Moj žalodec ne prenese takše jestvine...“

„Ka pa iščete potem v našoj vesi?“ se je čemerio i zadreo dedec. „Mislite, ka za vašo volo postavimo hotel i nastavimo francoskoga kühara? Što bi rad dobo mesto vučitelja v našoj vesi, naj je to, kaj jemo mi, naj pije to, kaj pijemo mi. Kda bomo za angela, naj postane angel i kda bomo služili — pa ne zamerite — šatani, bo naš vučiteo z nami služo. Eden za vse, vsi za ednoga, tak je pri nas navada.“

Mož me je prestrašo.

„Kak pa znate gospod, ka bi rad prišeo v vašo ves za vučitelja?“

Neodločen smehek se je naselo pod razkuštrane mustače, kda mi je oča krčmar razlagao:

„Samo slepi ne vidijo što ste... Oblekli ste to najbolšo obleko; večeraj ste sedeli pri brivci; mate čisto spucane punčule; tak ste napravili, kak mladoženec, da se odpravla k svojoj zaročenki. Dnes je samo četrtak, grdi, blatni jesenski den, što bi prišeo v našo vés novo oblečeni, če ne mladi gospod, šteri bi rad dobo mesto vučitelja?“

Morao sem priznati, ka moj krčmar ma zvün okrogloga črva tudi okroglo pamet. Dale mi je razlagao svojo vučenost.

„Mehko kühane belice prosite i

se delavce davali, zdaj v to več ne privolijo. Po takšem si bo mogo novi jürjanski plebanoš rokave gori zasükati, pa si sam orati pa — poštenje Vam dam — gnoj voziti. Vgojčno v štali opravi, pa de te šo v cerkev, sledi pa na njive. Či pa tak nešče, te bomo šli po barate. Samo kak je meni znano, baratje tudi nücajo jesti, ka so nej tak stvorjeni, ka bi se pasli. Bog zna, ka si zdaj mislite, gda to štete od naše fare. Znajte, ka mammo tudi dobre, pa čedne ljudi. Nimacke pa nindri ne falijo. V našoj fari je na žalost teh malo preveč, pa velke lampe majo.

Romanje na Trsat. Za občni zbor, „Svete vojske“, ki bo na Trsati 19. maja, je polovična vožnja s posebnim vlakom zgotovljena. Ob toj priliki bo tudi običajno romanje k Materi Božoj na Trsat, združeno z izletom po morji na otok Krk. Stroški za vožnino i romarsko izkaznico znašajo 155 Din (20 Din menje kak lani). Vodstvo „Svete vojske“ pa vüpa dobiti letos šče vekše vugodnosti za romanje. Podrobna pojasnila v romarskom listi dobi vsaki brezplačno, če sporoči svoj naslov upravi lista „Po božjem svetu“, Ljubljana, Vrazov trg 4.

Navuk za tretjired je na Cvetno nedelo v Črensovcih po večernici. Večernice so ob 2 vöri.

Turnišče. Naš gospod dekan so zbeležali. Vužgala se njim mrena v vühi. Par dni so ležali. Zdaj so že bolši. Naj nam jih dobro Srce Jezusovo v zdravji obdrži.

Naročnino poberte širitelje. Frtao leta je minolo, silno plačilo mammo v tiskarni. **Marijike Ogračke** za mesec marc ki ne bi dobo, naj to javi uredništvi v Črensovc.

Kanadsko podgan je zgrabo v Stanjovcih Smodiš Ludvik z svojim psom. Pred vnojnimi leti je prinešena iz Canade na Češko i se je tu jako razširila pa dela dosta kvara. Kre vode se rada drži i je vekša od naše podgane. V našoj državi je ta stvar, hvala Bogi, ešče jako redka. Narod nej pravi „krtica“.

Ognji. Na Goričkom rado gori, to je že stara stvar. Proti konci meseca marca so v Ivanovci pogoreli Trplan Janoš, Zrinski Franc i Koltai Jožef. V Küstanovci je pa pogorela Filo Terezija.

Pri cigana v Borejci i Vančavesi so tišinski žandarje najšli dosta vkradenoga blaga, kak bicikline, leder, revolve i druge reči. Za lastnike teh vkradenih reči ešče zdaj ne vemo, gda to pišemo, bo se pa že zvedilo.

Što kandidira od Dr. Mačekove liste pri nas? Tak se čuje, ka na Dr. Mačkovej listi bo kandidirao čakovski fiskališ, dr. Odič.

Novine so narasle za komadov: 2 v Borejci, 4 v Kuzdobljanji, 1 v Črensovcih, 1 v Trnji, 1 v Franciji, 1 v Sloveniji. Odpadnole so 1 v Satahovcih, 1 v Črensovcih, 1 na Tišini. — Uprava.

Naročnikom Marijikinoga Ogračke. Pretežna većina naročnikov za Marijin List je naročena za Marijikin Ograček, na posamezni naslov pa niti 30 Ogračekov ne hodi. Zato damo odsehmo za M. Ograček v M. Listi 8 velikih strani, šteri do posvečeni mladini. Marijin list bo tak meo 28 strani. Ograček pride v M. List i

mleko za zajtrk...? Zakaj? Samo zato, da bi ljudje mislili, to je pameten i trezen gospod. Pameten, ar zna, ka se z mlekom i jajci prlej naje, kak s kolbasami i s čajom... Pa pozabite, dragi gospod, da krčmar ne mara jako pametne vučitele, vés pa ešče menje takšega dečkeca, šteri se strosi, če njemi vtisnejo v roko flašo slivovice. Naš bodoči vučiteo naj troši, zato ma plačo i naj pije, kak mi pijemo, ar što ne pije, je dündek. Amen.“

Rad bi razlagao gospodi, ka je vučiteljska plača mala, ta se potroši, če ešče tak sediš na krajcari, — nandale, ka vučiteo ne pride zato v ves, ka bi pokrivaio grehe odraščanih, nego, da bi celo ves spravo na pot poštenoga i pametnoga življenja. Vse to bi lepo mirno, tudi dnes čütim, ka tudi vučeno razložo gospodi krčmari, če bi me püsto do sape. Pa me je ne... On je včio mené:

„Glejte gospod“, je pripovedavao možak, „na dobro mesto ste trofili. Notaroš me je ne postavio med kotrige šolskoga stolca, to je istina, ali meni je to samo na hasek. Zdaj me najmre ne veže uradna tajnost... Jaz lejko vse povem tak kak je, vam i kotrigam šolskoga stolca tudi. Vam lejko zavügam, ka proti mojoj voli ne bo nišče vučiteo v našoj vési; kotrigam šolskoga stolca pa, šteri so vsi, ali moji sorodniki, ali pa dužniki, da ali toga gospoda zvolite, šteroga jaz

se plača kak dozdej, 4 Din. letno na sküpní naslov, na posameznoga pa 5 Din. — Vredništvo.

Na podporo naših listov je darüvao Vrban Jožef v Franciji 15 D. Bog plačaj!

„Novine“ i „Slov. Gospodar“ na trej Bistricaj: Slov. Gospodar je javo 20. marca, da je Novin na Gor. Bistrici 30, na Srednjoj 16, na Dolnjoj 36, sküпно 82; Slov. Gospodara je pa na G. Bistrici 45, na Srednjoj 22, i na Dolnjoj 18, sküпно 83. Mi smo to štatistiko dnes tjedem popravili. Ta štatistika najmre kaže, ka je Novin menje, kak Gospodara. V istini je pa v časi, kda se je ta štatistika objavala, bilo Novin na G. Bistrici 31, na Srednjoj 19, na Dolnjoj 38, to je na vsakoj več, kak se je javilo. Trditev v Gospodari je bila zato neistinita, a istinita pa naša, da smo meli več Novin, kak Gospodara. Kak bo odsehmo, visi od Bistričancov. Mi smo priporočali Slov. Gospodara i ga priporočamo, a samo poleg Novin. Novine so prvi list, ki si ga moramo naročiti i podpirati. Mi bi se proti lastnim Novinam, to je proti izrazito katoličanskomi listi borili, če bi samo Gospodara priporočali. Kaj takšega pa po düšnoj vesti ne smemo včiniti, ar bi teški račun davali Bogi zakaj smo samo eden kat. list priporočali na škodo drugoga. To so sveti Oča jasno povedali, ka se kaj takšega zgoditi ne sme. Naš katoličanski list so Novine, vsaki naj si je naroči, ki ma občem, poleg njih pa tudi druge kat. liste, kak Gospodara, Domoljuba, Slovenca. To je pravo kršćansko stališče, štero mi zavzememo i štero so dužno gledoč na Novine tudi drugi zavzeti. — Vredništvo.

Sv. Jürrij. Polek vnojnoga kričanja i kreganja zadnjo nedelo, smo meli tudi nekaj lepšega i bole veseloga. Gospod oskrbnik Varga so sprjali v Marijino družbo okoli štirideset novih družbenk. Skuze so polevale človeka, gda je vido, kak naša mladina daruje svoja srca Mariji. Hvaležni smo g. oskrbniki, šteri se tak lepo skrbijo za našo mladino, čeravno ka so zdaj sami na težavnoj fari, štera ma 4700 düš, pet šol i kde se gučita dva jezika. Zahvalni smo jim tudi, ar so s svojim delüvanjom spravili v našo razburkano faro zaželjeli mir škoda, ka te mir ništarne osebe zdaj, gda čakamo novoga plebanoša, rüšijo. Škoda tudi to, ka so g. oskrbnik ešče tak mladi, osvedočeni smo, ka bi oni najlepše vodili našo faro i skoro cela fara žele, da bi ostali med nami. Pred kratkim smo po dugom časi dobili tudi novoga kantora, šteri si je že osvojio srca, celo tistih, šteri so prle kričali, ka kantora ne nücajo več. Spoznali so v novom kantori dobroga organista i poštenoga človeka. Želimo obema mladima gospodarima, ka bi ostala dugo pri nas i ka bi vsigdar tak navdüšeno delala, kak sta začnola. — Jürjanski farnik.

Gomilica. Na Jožefovo smo meli lepo slovesnost. Naš veleč. gospod dekan so ob asistenci domačega g. kaplana slovesno blagoslovili, že lanskoo leto postavljeni Balazov križ. Procesija je šle iz naše kapelice h križi, ge se je izvršila blagoslovitev. Po bla-

goslovitvi pa se je med spevanjom vrnila v cerkev k slovesnim litanijam i „Te Deumi“.

Zahvala. Vsem, ki so se spomnili v bolezní in ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta in gostilničarja, gospoda Kreslin Jožefa, kakor tudi vsem, ki so ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti ter mu poklonili prekrasne vence, najlepša in najiskrenjša zahvala. Posebno zahvalo pa še izrekam naši beltinski duhovščini za tolažilne besede, g. Ferdo Špragerju za prekrasno slovo pred hišo žalosti, prost. gasil. ski četí i. t. d. Žalujoča Irma Kreslin.

Črensovci. Prosvetno društvo v Črensovcih ima svoj redni občni zbor 7. aprila po večernici v Našem Domi. Vdeležba za člame strogo obvezna. — Odbor.

Turnišče. V nedelo po ranoj meši smo meli volitve v cerkveni odbor, ki bo v kratkom začeo rešavati vse prevažne zadeve naše fare, ki že več let čakajo na rešitev. Izvoljenih je 20 članov v odbor in 12 namestnikov. Pripomnimo, da so se volitve zvršile v najlepšem redi. — Naš farni zvonar Horvat Štefan so zadnje dni pred cerkvijov nekaj gostane klestili pa njim je debela vejka, ki je doli spadnola, lestvico potrla i njih doli vrgla. Na srečo so se zato nej preveč skujli.

Lipa. Gospod Joško Matjašec, salezijanski klerik je prišeo domo iz Italije. Dobo je poziv, da more k vojakom, kama je že tudi odišo. Naj se dobro počüti v vojaškoj süknji!

Kratke novosti.

Nova iznajdba. Na Nemškom so iznajšli napravo, s šterov bo mogoče gledati ljudi i stvari, šteri so Bog zna gde od nas. Kak po radiji poslušamo igranje i spevanje s šterogašte kraja, ravnotak bomo odzdaj lahko zednim gledali tudi tistoga, šteri igra ali spevie.

Sloveči nemški letalec stotnik Köhl je prevzeo vodstvo učnih tečajov za novo misijonsko prometno družbo. Z letalom „Sv. Peter“ je odleto v Rim, gde je bio sprejeti pri sv. Oči. Iz slovečega letalca je postano zdaj letalec — misijonar.

V Kanadi raste broj katoličanov, ar jih je že od 10,377 000 vsega prebivalstva narastlo 4,285.000 ali 41.30%, dokeč je l. 1921 bilo samo 38.57%.

Ponarejüvanje penez jako kaznivo. Nedavno so na ljubljanskom sodišči obsodili šest ljudi zavolo ponarejüvanja penez od 1 do 6 let voze.

Maribor je plačao lansko leto 57 milijonov Din. dače. Na vsakoga prebivalca v Maribori pride letno tak 1131 Din, v okolici pa 166 Din dače.

priporočam, ali pa nete meli vučitelja. V našoj vési najmre samo upravitelova i moja žena kühata obed. Pri upraviteli ne morete dobiti hrane, ar če ste možki, te gospod trepeče, če ste ženska, te pa gospa...“

„To se pravi, da indri ne morem dobiti hrane, samo pri vas?“

„To se pravi, ka me dobro razmíte gospod. To je prvi znak, šteri kaže, ka ste na pravoj poti, štera pela v našoj vési do vučiteljske službe.“

„Kaj pa, če bi se oženo i bi mi moja žena kühala obed?“

V odgovor se mi je na široko zarežao gospod krčmar v obraz, da je to popunoma izključeno.

„Naš novi vučiteo ma tri metre dugo, dva metra široko sobo i nikaj več“, mi je zabrüso v obraz oča krčmar.

„Vse drugo lejko ešče prizida občina. V Lendavi je zdaj cigeo jako poceni...“

Zdaj sem jaz sedo na konjički... Oča krčmar je zgrenzjeno klumao, trüdo se je, istina, ali zakriti ne mogo, ka so moje reči zadele v živo meso. Zamüšeno je odkorakao proti omarici, si natočo kupico žganice i tak iz primerne razdalje modrüvao:

„Naj sem vrag, če sem mislo na kaj takšega...“

Dva štamprla je sprazno zapo-

redoma oča krčmar i samo te je meo primerno zbrane misli.

„Gospod, ne trüдите se. Če mislite na zidanje novoga vučiteljskoga stanovanja, te v našoj vési ne bo mesta za vas. Mi smo siromaki, komaj živimo (zdaj si je dedec natočo tretjo kupico žganice) — mi ne moremo povekšati dače, brez te pa ne bi šlo. Vi ste prepameten človik za nas, lepo prosim, probajte srečo v drugoj vési.“

Plačao sem obe kolbasi, tudi tisto, štero je oča krčmar spravo s toga sveta; plačao sem čaj, šteroga sem se niti dotekno ne i se odpravo k drugomi veljaki te slavne občine, k predsedniki šolskoga stolca.

Mož, že omenjeni Čardáš Miška báči, je meo novo, ali od zvünaj ešče ne zrajhano hižo. Ostanki plotá so me opominali na lego stare hiže; blato, nesnaga i nered okoli hiže pa sem meo za svedoke, ka te moj Čardáš Miška báči ne morejo biti prijateo po nedelsko oblečanih mladih vučitelov.

Pred dverami me je čaren pes pozdravlaio i silo na vse štiri proti mojemí novomi zimskomi kaputi. Zobston sem razlagao, ka ne prihajam s slabim namenom, ka sem ne od sodnije, ne od davkarije. Glasno sem pozdravlaio, naj opaziji domači, ka sem k njim namenjen. Domači hlapec je oblastno korakao po blatnom dvorišči,

Kak se je pisalo od Štrigove pod Madjari?

Preteklost, sedanost in bodočnost Štrigove.

III.

Narod je veren. Madžarskemu pokretu ne nasprotuje, celo rad poslušaj madžarsko besedo. Je marljiv, delaven in skromen v vsem. To so osnovne točke, na katere mora zidati svoje delo vodilna inteligenca v Štrigovi. Za svoj cilj naj imajo pred očmi: Štrigova mora postati v prosvetnem in gospodarskem oziru vzgled celemu gornjemu Medžimurju.

Da se pa to doseže, je treba pred vsem urediti cerkvene in šolske zadeve. Ker je cerkev premajhna, gre vsako nedeljo veliko ljudi k službi božji v sosedni Ljutomer. Ljudi je treba na vsak način od tega odvrti! Tam ne samo da poslušajo besedo božjo, nego tudi kupujejo in prihajajo v stik s tistimi, ki so našemu madžarskemu duhu nasprotni. Tega ne smemo dovoliti. Komur je pri srcu prosvetna in gmotna sreča Medžimurcev, ta si mora prizadevati, da ostane Medžimurje neodvisno in brez vsakega tujega vpliva. Zato bi pa trebalo namesto sedanje tesne cerkve, postaviti drugo, res veliko in veličastno.

Za novo šolo so se že storili potrebni koraki. Zato trdno upamo, da se bo kmalu pričelo z delom. Potem naši otroci ne bodo več hodili v štajerske šole, ampak sem v našo, kjer se bodo naučili madžarskega jezika in madžarske kulture. Ako bomo imeli večjo šolo, bo prišlo več učnih moči. V tem bo pa še druga vesela posledica, da se namreč poveča število ljudskih voditeljev.

Štrigova je vložila prošnjo za telefonsko postajo. Žal, da že več let čaka rešitve ta zadeva. In vendar bi ta napredek zelo veliko pripomogel k splošnemu razvoju. Ravnotako je obtičal tudi načrt za olupševalno društvo. Bilo bi jako potrebno in bi imelo lepo delovanje.

Ako bo Štrigova dobila lepo novo cerkev in šolo, ako narase število učiteljev in drugih, sposobnih za vodstvo, ako se utrdi mladinsko društvo vsaj za zimski čas in končno, ako dobimo telefon, tedaj bodo dani vsi pogoji za to, da Štrigova postane res važno kulturno središče gornjega Medžimurja. In za vse to je tudi skrajna sila, ker smo ob štajerski meji.

Kar se še posebej tiče gospodarskega razvoja, povdarjam zopet, da je neobhodno potreben telefon.

Potrebno je tudi, da se združi obrt za postavljanje hiš iz lesa in ilovice, da se ista vodi po neki do-

ločbi in se dela za njo reklama. Za dekleta bi trebalo ustanoviti tečaje za pletenje, ker bi z veseljem nadaljevale, kar so se v šoli naučile.

Želeti je, da male obrtnike vodijo in zastopajo za to sposobni ljudje.

Preteklost je bila viharna, sedanost ni zadovoljiva, bodočnost je lepa. — Tak je pisal v listi „Muraköz és vidéke“, učiteo Imre, leta 1912 pred svetovnov bojnov. Človek se more lušno nasmejati, gda vidi, ka so vsi stari načrti splavali po Muri. Štrigovčarje, ne samo, ka hodijo v Lotmerk, ka se njim je branilo, nego celo pod Lotmerk spadajo. Pač zgodovina čeravno kesno, a ednok vendar vse krivice popravi.

Uspeh vinskega sejma in razstave v Ljutomeru.

Podružnica Vinarskega društva v Ljutomeru je priredila dne 12. marca t. l. krasno uspelo vinsko razstavo in vinski sejem v kavarni g. Resnika. Že pri otvoritvi je bila prostorna dvorana polna domačih in tujih gostov. Predsednik g. Zemljčič Fric je ob 9. uri otvoril vinsko razstavo, pozdravil navzoče imenom, g. sreskega načelnika Dr. Farčnika, kot zastopnika g. bana in podbana, nadalje g. šefa kmet. oddelka ing. Trampuža, g. ing. Gorjupa, g. Gombača, g. Zabavnika, g. župana Kuhariča in vse kmetijske strokovnjake. Gosp. sreski načelnik je v imenu g. bana vse prisrčno pozdravil in naglašal upanje, da težave v vinogradništvu ne bodo trajale dolgo, da je torej treba vstrajati. S tem, da je razstavljeno nad 160 vzorcev vina, je dokazana zavednost vinogradnikov. Gosp. župan Kuharič je pozdravil v imenu mestne občine vse navzoče in želel prireditvi vsestranski lep uspeh. Gosp. predsednik Zemljčič je naglašal sloves ljutomerskega vina. Ob tej priliki izražamo udanostni pozdrav Nj. Vel. kralju Petru II. s skupnim klicem: Živijo! Gosp. ing. Gorjup je v dalj-

šem poučnem govoru pohvalil korist vinske razstave, ki je nekaka praktična šola za vinogradnike. Omenja, da je obseg naših vinogradnikov ca. 24000 ha., a pridelek je bil lani le 7,5 hl. do 10 hl. na ha. Letos se obeta mnogo boljše vinske letina. Priporočal je pravo izbiro trt, da si ustvarimo naše enotne tipe vina. Končno je opozoril na dve novi in nevarni trtni bolezni in sicer na arikanozo ali pršico in bolezen stržena. Po govorih se je potem na otvorjeni razstavi pričela poizkušnja vina. Točilke in točilci so imeli celi dan do 7. ure. zvečer obilo posla s postrežbo gostom. Z vsakim vlakom je prišla truma obiskovalcev, med temi je bilo tudi zelo mnogo inozemcev. Prodano je bilo mnogo vina po 7, 7,50 in 8 Din za liter. Splošna sodba je bila, da toliko kupcij ni bilo sklenjeno na vinski razstavi že par let. Računa se na 500 hl. prodanega vina. Kupci so pokupili po največ sladka vina. Ker je letošnje vino zelo dobro, je to vplivalo tudi na veselo razpoloženje. Razstava je dosegla popoln uspeh v praktičnem in gospodarskem oziru. Ker je bila razstava tudi vsestransko poučna, so se udeleženci zelo pohvalno izražali o prireditvi in bodrili prireditelje, da vsako leto priredijo tak vinogradniški praznik. Pripomniti je treba, da je tudi letos vso razstavljeno vino že prejšnji dan ocenila komisija strokovnjakov in bode lepo število razstavljalcev odlikovanih z lepo priznanico. Za diplomato to leto ni zaproseno, ker nam kmetijsko ministerstvo še ni doposlalo diplom za lansko razstavo, kakor je bilo obljubljeno. Podpora je naklonila Kr. banska uprava, Sresko kmetijska odbora v Ljutomeru in v Ptujtu ter Okrajna posojilnica v Ljutomeru. Obljubljena je pa tudi podpora od Združenja trgovcev v Ljutomeru. Za vse te zneske najlepša hvala.

Zahvaljujemo pa se tudi vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu vinske razstave.

O d b o r .

Banque S. Baruch et Cie, 11, Rue Auber 11, PARIS — 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu Vrši vse bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Hollandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—20

Preje trg Svobode, sedaj Vetrinjska ul. št. 30.

SEMENA
vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za PESO neprekosljive kakovosti in kaljivosti Vam priporoča v nakup staroznana trvdka M. BERDAJS
Ustanovljena 1869. M A R I B O R Tel. 23—51 (interur.)
CENIKI NA RAZPOLAGO!

zagrinjala so se sumljivo gibala na okni, — vse je kazalo, ka me vidijo, ali neščejo opaziti. Vse je kazalo, ka je pot do slavnoga predsednika šolskega stolca, zapreta. Med tem je čarna zverina navdušeno lajala okoli mene, napadala zdaj od naprej, zdaj od strani i kda sem jo zadeo z nosom svojih novih, ali več ne čistih punčulov med mršava rebra, te je navdušeni čuvaj Čordašove hiže prestrašeno zacvilo i se skrio med kukorščice za štalami.

Tak sem prišeo do dvér, potem v komaj razsvetljeni preklet, iz prekleti pa po dobroj sreči v sobo, gde so domači mirno i nežužno vživali dobrote domače sklede.

„Hvalen bodi Jezuš Kristuš.“
Nišče ne odgovori.

„Gospodara iščem.“
„Zakaj bi ga iskali, ve se je ne zgübo“, je zamrmrao nikak za pečjov. Moj razžaljeni krčmar . . .

„Ja gospod, vi ste pa lekaj skoz dimnik prišli v to sobo,“ mi je vujšlo začudenje.

Rad bi dale tudi povedao svoje, pa prekino me je gospodar hiže, slavni predsednik šolskega stolca.

Dugovati brez kaputa, samo v prusleki sedeč, je odložo plehnato žlico i me postrani gledao.

„Vi ste predsednik, gospod Čardáš?“

„Tak mi pravijo“.

Pri stoli sedeči so nemoteno potaplali žlice v jelo.

„Rad bi zvedo to i ono, kak je pri vašoj šoli.“

Gospod predsednik se je zdigno s klopi i s trüdnimi, počasnimi koraki prišeo bliže.

„To lejko zvejo.“
„Kak bi bilo zavolo hrane, če bi prišeo k vam za učitelja?“

„V krčmi se morate pogoditi.“
„Gospod upraviteo me ne vzeme na hrano?“

„Pri nas upravitelova žena küha. Upraviteo se ne spozna v toj umetnosti.“

„Ve ne mislim tak, ka bi upraviteo kühao. On je vendar gospodar.“
Oča krčmar je zino zdaj svoje:

„Lejko se oženite, pa mate sami svojo hrano.“

„Ne mislim na ženitev.“

Vertinja je zbrisala s küklom fürtoja stolec i mi ponüdila, naj sedem.

„Hvala, ne motim rad ljudi pri jeli . . .“

Moja šolska vučenost je odpovedala na celoj črti. Kak nerodno dete sem stao sred sobe i onemoglo gledao, kak pasejo na meni radovednost nenaklonjene kmečke oči. Samo vö iz te hiže, se je rodila v meni tiha miseo i na pot gladke rešitve sem najšeo, kda je gospod Čardáš, slavni predsednik šolskega stolca, oblekeo kaput, nastavo pipo i spüsto v zrak

nikelko ostrih oblakov.

„Bi prišli z menov v šolo, k upraviteli?“

„Lejko“. Krčmar je samo z očmi kimao, naj se pripravi na odhod.

Tak smo prišli srečno iz „prijazne hiže“ gospoda predsednika i šli tihi, kak sprevodniki do šole.

Gospa upravitelova nas je sprejela v vidnoj zadregi. Mene bi že rada spravila v sobo, ali blatni škornji spremljalcev so jo opominali, ka to ne bi bilo priporočljivo. V kühinji smo sedeli vsi trije, gospod predsednik pa je razlagao:

„To bi bio naš novi učiteo“.

Krčmar je nadalüvao:

„Ne potrebüje hrane. Dozidati njemi moramo novo stanovanje. Oženi se i sam bo skrbo za hrano.“

Med tem je prišeo gospod upraviteo, mož najlepših let, lepoga, pametnoga obraza. Vlüdno me je pozdravo, pitao, če sem ešče brez zajtrka i spitavao, kak kaj živemo v Lendavi.

Vse je kazalo, ka ne v krčmi, v šoli bi mogeo začnoti obisk. Bog pomagaj, pokvarjeno je vse, tü samo sreča pomaga.

„Gospod tovariš, povejte mi odkrito, mate že resnoga kandidata?“

Mož me je pogledao, prijazno, vlüdno, ali očitajoče, rekoč: „Mladenec, od mene pitaš, če mam kandidata? Moraš znati, ka ne jaz, tej drugi majo

PREKOSNICE.

Žena: Moj Bog, da sem trüdna. Celi den sem šivala.

Mož: Ali šivanje je ne delo. Moj prijateo je pravo, ka pri ženskaj je šivanje telko, kak pri moškaj füčkanje.

Žena: Tak, te pa to máš Frančekove hlače, pa süčkaj na njé tri krpe.

*

Mož (po sprevodi svoje žene ide k plebanoši): Prosim ponizno gospoda plebanoša, jeli bi me šteli taki zütra zapisati, da sem se zaročo z dovicov Magdov?

Plebanoš: Ali človek — tak naglo, pa smo komaj zakopali vašo ženo.

Mož: Ravno zato, gospod plebanoš, ar če sem se zdaj k miri privádo, bi se sledkar tem žmetnej prevücio k novomi kreganji.

Preselitev trgovine.

Cenj. odjemalcem dam na znanje, da sem preselo s 1. APRILOM 1935 svojo fitijalko trgovino z ledrom iz Beltinec v TURNIŠČE v hš. 112 (Karikova hiša).

Z ednim naznanjam vsem gg čevlarom, remenarom, lastnikom mlinov i mlatilnic, da sem svojo zalogo ledra, čevlarskih potrebščin, strojnih i šivalnih remenov ešče bole izpopuno ino je davam vse falej.

Z odličnim spoštovanjem

BADER HERMAN
trgovina ledra
DOLNJA LENDAVALA.

Pošta.

Andrejek Vendelin, Martinje. Pošlite po širiteli Kozar Jürji. — Šeruga Jožef, Pečarovci. Višešnje Novine, Ml. i MO, pošlite k sestram v M. Soboto. — Horvat Mariika, Ruše. Žalostno, čüso dobote pri franciškana v Maribori. — Frumen Janoš, Otovci. Kalendar smo Vam ponovno poslali. Ednoga smo vam poslali včasi kak ste plačali zaostalo naročnino, zdaj pa drugoga. Tak je ne naša krivda, če ste ga ne dobili.

Otvoritev trgovine.

Dne 31. marca, dnes tjeđen sem odpro trgovino z mešanim blagom i usnjom (ledrom) na mesti bivšega trgovca gosp. Bader Emanuela.

JOŠKO KLEPEC
trgovina z mešanim blagom
Turnišče.

pri tom dugovanji to glavno reč . . .“ Etak mi je odgovoro:

„Predlagali smo oblasti, naj nam dovolí zvolitev učitelice. Pri nas je najmre težko zavolo hrane. Jaz ne moram nikoga na hrani meti, v gostilni pa poleti nemajo časa, da bi kühali za edno osebo. Mislili smo, da bi bila najbolša rešitev, če zvolimo mojo nečakinjo, ona bi bila doma zadovolna z vsem in pomagala ženi, če bi bila žena preveč zaposlena.“

Moža sta debelo gledala, jaz tüdi. Samo zdaj sta zvedila, kakše načrte ma gospod upraviteo.

Upravitelova gospa je natočila kupice, prinesla slaščice in vlüdno ponüdila, naj se poslüžimo.

„Boter, kak doma!“ je čevkala gospodi predsedniki. „Stric, nikdar se ne branite,“ je porinila kupico pred krčmara. „Prava domača žganica je“, se je nasmejala proti meni.

„A tak je!“ — sem spoznao v ednom hipi prave razmere. Predsednik je boter, gostilničar — stric . . . I nečakinja upravitelove gospe je učitelica?

. . . Istina je, razpisali so mesto učitelja, ali šolski stolec je itak soglasno zvolo upravitelovo nečakinjo za učitelico i oblast v Zalaegersegi je zvolitev, štera se je vršila po zakoni i s pogledom na krajevne potrebe — gladko odobrila.

— Tinček.